

Nominální pojistné jako klíč ke změně?

MUDr. Pavel Hroboň, M.S.

ČZF, Praha 2.12. 2010

Obsah dnešní prezentace

- **Co je to nominální pojistné?**
- Důvody pro zavedení nominálního pojistného
- Alternativy k zavedení nominálního pojistného

Co je to nominální pojistné?

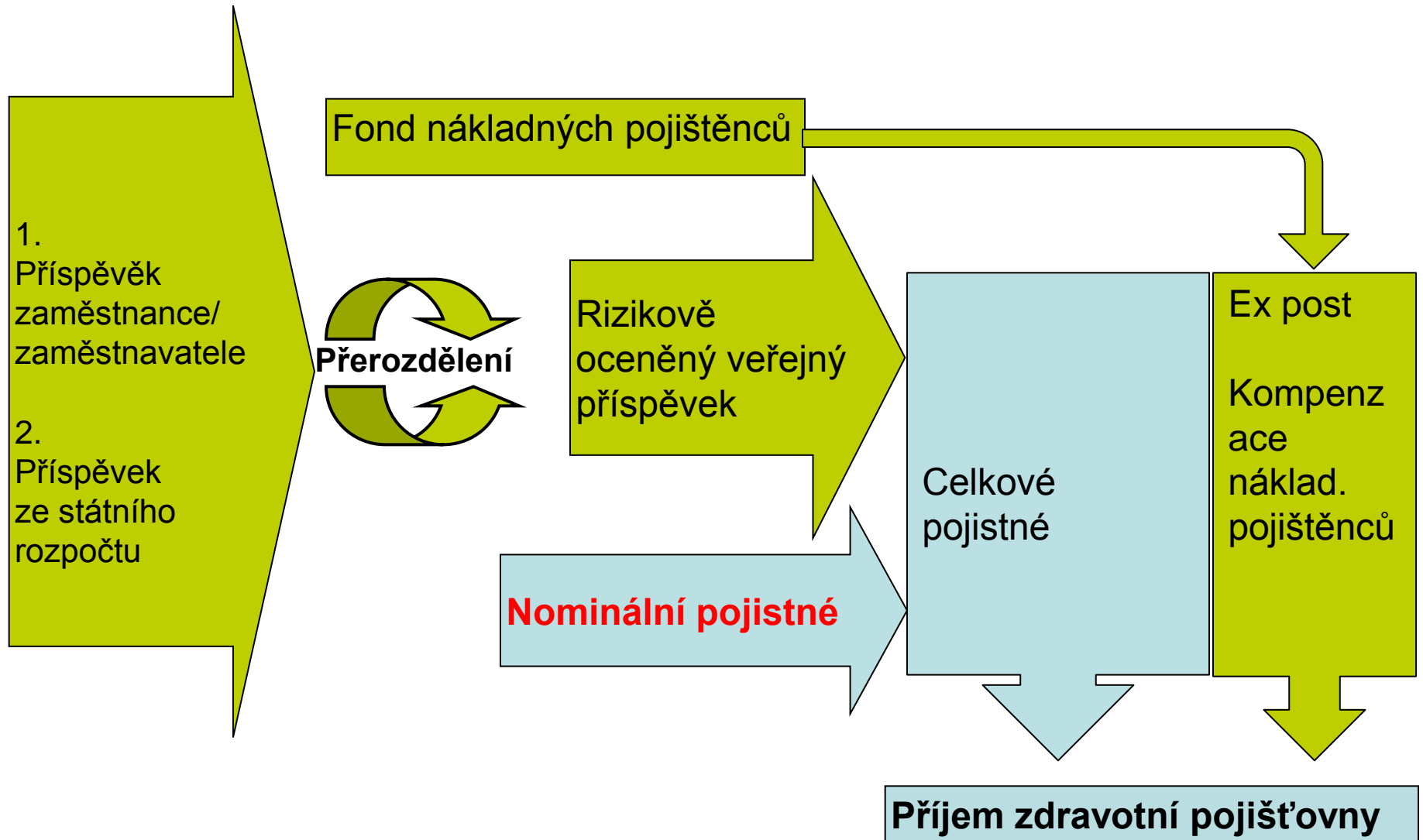
CENA ZA PRODUKT ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ PRO
SPOTŘEBITELE,
která se rovná **rozdílu**
mezi jeho tržní cenou
a příspěvkem státu

- Nominální pojištění dlouhodobě (jako komunitní sazba za zdravotní pojištění) existuje ve Švýcarsku, zavedeno bylo v roce 2006 v Holandsku, jeho zavedení je diskutováno v Německu

Nominální pojistné v Holandsku

- Stanovené **komunitní sazbou** (stejná výše pro každého v rámci daného produktu) bez ohledu na individuální riziko
- Celkové pojistné (součet rizikově oceněného veřejného příspěvku a nominálního pojistného) je pojistně matematicky korektní
- Nominální pojistné podléhá regulaci maximální cenou
- „Množstevní sleva“ (sleva při hromadné pojistce) je možná
- Rodiče za nezaopatřené děti nominální pojistné neplatí
- Sociální kompenzace

Nominální pojistné v Holandsku

Obsah dnešní prezentace

- Co je to nominální pojistné?
- **Důvody pro zavedení nominálního pojistného**
- Alternativy k zavedení nominálního pojistného

Hlavní důvody zavedení nominálního pojistného

- Zajištění financí potřebných pro rozvoj zdravotnictví transparentním a sociálně citlivým způsobem
- Tlak na efektivitu cestou konkurujících si produktů pojišťoven, tedy zdravotních plánů - v oblasti zdravotního pojištění i v oblasti poptávky a nabídky zdravotních služeb
- Ochrana veřejných financí a konkurenceschopnosti české ekonomiky - výše veřejné platby je dána, jako „bezpečnostní ventil“ slouží nominální pojistné

Proč zavedení nominálního pojistného zvýší efektivitu

- Klienti (pojištěnci) budou mít jasné cenové srovnání, za jaké nominální pojistné (navíc k veřejnému příspěvku) jim rozsah péče hrazené z veřejného zdravotního zajištění jednotlivé zdravotní pojišťovny - dojde tak konečně ke smysluplné cenové konkurenci a tlaku na efektivitu pojišťoven
- Zdravotní pojišťovny budou moci nabízet více produktů, které se nebudou lišit rozsahem hrazené péče, ale způsobem jejího zajištění. Tím lépe zajistí potřeby jednotlivých skupin klientů, tedy nabídnou jim vyšší hodnotu za peníze

Vztah nominálního pojistného a dalších potřebných opatření

- Většinu potřebných opatření (zvláštní financování dlouhodobé péče, definice nároku, zpřesnění přerozdělení, hodnocení zdravotnických technologií, změna úhrad zdravotnických prostředků, zlepšení informační infrastruktury, restrukturalizace nemocnic, zvýšení efektivity ochrany a podpory zdraví veřejnosti...) je třeba udělat stejně, ale:
- Jejich rychlé a kvalitní zavedení a zajištění jejich realizace bude nesrovnatelně těžší (pokud vůbec možné) díky významně nižší motivaci plátců
- Tato opatření dlouhodobě nestačí k zajištění finanční stability systému a dostupnosti kvalitních služeb v době zpomaleného růstu ekonomiky a stárnutí obyvatelstva

Obsah dnešní prezentace

- Co je to nominální pojistné?
- Důvody pro zavedení nominálního pojistného
- **Alternativy k zavedení nominálního pojistného**

Alternativy k nominálnímu pojistnému

1. Navýšení veřejných zdrojů:
 - Zvýšení povinných odvodů
 - Zvýšení platby státu
2. Explicitní zúžení rozsahu služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění (a tedy vytvoření prostoru pro komerční pojištění):
 - Cestou vymezení „standardu“
 - Cestou (částečného) vyloučení služeb z úhrady
3. Implicitní omezení dostupnosti a kvality péče ve veřejném systému - omezení rozpočtů vedoucí k prodloužení čekacích dob a faktické nedostupnosti některých druhů péče

1. Navýšení veřejných zdrojů

- Nepovede ke zvýšení **efektivity** ve veřejném systému
- Je neslučitelné se snahou o zdravé veřejné finance a udržení konkurenceschopnosti České republiky
- **Není skutečným řešením, pouze odložením problému**

2. Explicitní zúžení rozsahu služeb

- Nepovede ke zvýšení **efektivity** ve veřejném systému (naopak ho zakonzervuje a ponechá svému osudu)
- Přes obrovské politické náklady nepovede k dostatečné ochraně veřejných rozpočtů před požadavky zdravotnictví (prosaditelný rozsah nehrazené péče nikdy dostatečně neuleví nereformovanému veřejnému sektoru)
- Prohloubí nerovnosti v přístupu ke zdravotním službám - sazby komerčního pojištění budou reflektovat individuální riziko, některá péče nebude vůbec pojistitelná - a navíc celý systém významně prodraží (20-30% administrativní náklady a marže komerčních pojišťoven)

3. Implicitní omezení dostupnosti a kvality

- Nepovede ke zvýšení **efektivity** ve veřejném systému (naopak ho zakonzervuje a ponechá svému osudu)
- Přes významné politické náklady nepovede k ochraně veřejných rozpočtů před požadavky zdravotnictví (tlak pacientů, dodavatelů a poskytovatelů si vynutí zvýšený přívod veřejných financí)
- Prohloubí nerovnosti v přístupu ke zdravotním službám - známosti a úplatky budou hrát stále větší roli

Zavedení nominálního pojistného je ekonomicky nejkorektnější, sociálně nejcitlivější a politicky pravděpodobně nejvhodnější cestou ke zvýšení efektivity poskytování zdravotních služeb, ochraně veřejných rozpočtů a rozvoji zdravotnictví.